Lieta Nr. D-9/2026

TIESNEŠU DISCIPLINĀRKOLĒĢIJAS
LĒMUMS
Rīgā 2026. gada 23. oktobrī

Tiesnešu disciplinārkolēģija šādā sastāvā:
sēdes priekšsēdētājs Valerijs Maksimovs,
kolēģijas locekļi Lelde Grauda, Irīna Jansone, Līvija Slica, Zita Studente, Kristīne Vanaga,
ar sekretāri Sanitu Jefimovu,
piedaloties Administratīvās apgabaltiesas tiesnesei Karinai Krastiņai,
izskatīja disciplinārlietu, kas ar Augstākās tiesas priekšsēdētāja Aigara Strupiša 2026. gada 29. septembra lēmumu ierosināta pret Administratīvās apgabaltiesas tiesnesi K. Krastiņu par darba pienākumu nepildīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Augstākās tiesas priekšsēdētāja A. Strupiša 2026. gada 29. septembra lēmumu, pamatojoties uz Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 1. panta pirmās daļas 2. punktu, pret Administratīvās apgabaltiesas tiesnesi K. Krastiņu ierosināta disciplinārlieta par darba pienākumu nepildīšanu. Lēmumā norādīti turpmāk minētie apstākļi.

[1.1] 2021. gada 10. decembrī ierosināta apelācijas tiesvedība administratīvajā lietā Nr. A420281320. Administratīvajā apgabaltiesā šajā lietā referējošā tiesnese bija K. Krastiņa. Tiesvedība apelācijas instances tiesā kopumā ilga četrus gadus un četrus mēnešus. 2024. gada 10. oktobrī otro reizi pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības, taču spriedums sastādīts 2026. gada 29. aprīlī, tas ir, vairāk nekā 18 mēnešus vēlāk, ievērojami pārsniedzot likumā paredzēto maksimālo termiņu sprieduma sastādīšanai.

Administratīvā procesa likums noteic tiesas pienākumu laikus paziņot procesa dalībniekiem par sprieduma pasludināšanas datumu (243. panta pirmā daļa un 259. panta otrais teikums). Konkrētajā administratīvajā lietā šīs prasības tika ievērotas tikai daļēji. Proti, vairākkārt tiesas nākamais procesuālais solis sekojis ar ievērojamu laika nobīdi. Piemēram, par sprieduma nesastādīšanu 2025. gada 24. septembrī, kā tas bija paziņots, un par jaunu sprieduma datumu procesa dalībnieki informēti tikai 2025. gada 13. novembrī. Par sprieduma nesastādīšanu 2025. gada 30. decembrī, kā tas bija paziņots, procesa dalībnieki nebija informēti vispār, vien 2026. gada 1. aprīlī paziņojot citu datumu sprieduma sastādīšanai.

Minētais gan pats par sevi, gan ņemot vērā kopējo tiesvedības ilgumu apelācijas instances tiesā, pārkāpa procesa dalībnieku tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā, pieļaujot iespējamu tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumu. Šāda tiesneses rīcība norāda uz darba pienākumu nepildīšanu, kā arī nepieciešamību uzlabot prasmes lietas vešanā.

[1.2] Konstatējot, ka pastāv apstākļi, kas liecina par iespējamu pārkāpumu, saskaņā ar Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 3. panta otro daļu Administratīvās apgabaltiesas tiesnesei K. Krastiņai lūgts sniegt paskaidrojumu. Tiesnese paskaidrojumus nav sniegusi.

[2] Tiesnešu disciplinārkolēģijas sēdē Administratīvās apgabaltiesas tiesnese K. Krastiņa attiecībā par sprieduma sagatavošanas termiņa kavējumu paskaidroja, ka atzīst pieļauto procesuālā termiņa kavējumu. Lietā esot bijis daudz pierādījumu, taču tiesnese nespējusi savlaicīgi tos visus spriedumā atreferēt un izanalizēt, jo bijusi nodarbināta ar citām lietām. Spriedumu tiesnese nespējusi sagatavot likumā noteiktajā termiņā arī tādēļ, ka pasliktinājies viņas veselības stāvoklis. Attiecībā par tiesvedības ilgumu tiesnese paskaidroja, ka tiesvedības ilgums saistāms ar procesa dalībnieku rīcību, katra no procesā iesaistītajām pusēm sniegusi paskaidrojumus un iesniegusi virkni pierādījumus.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudījusi Augstākās tiesas priekšsēdētāja A. Strupiša 2026. gada 29. septembra lēmumā norādītos apstākļus, uzklausījusi tiesneses paskaidrojumu, Tiesnešu discplinārkolēģija atzīst, ka disciplinārlieta par darba pienākumu nepildīšanu ir ierosināta pamatoti.

[4] Latvijas Republikas Satversmes 92. pants noteic, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā.

Likuma „Par tiesu varu" 28. panta pirmā daļa noteic, ka tiesnesis izspriež lietu tik ātri, cik vien iespējams.

Tiesnesim, īstenojot vienu no valsts varas funkcijām – tiesas spriešanu – , realizējot tiesu varu, ir pienākums gādāt, lai, spriežot tiesu, tiktu garantēta Satversmes normu, likumu un citu normatīvo aktu īstenošana, vispārējo tiesību principu ievērošana, kā arī aizsargātas cilvēka tiesības un brīvības (*Satversmes tiesas 2012. gada 3. februāra sprieduma lietā Nr. 2011-11-01 11.1. punkts*).

Taisnīga tiesa ietver ne tikai objektīvu un neatkarīgu lietas izskatīšanu, bet arī tās savlaicīgu izskatīšanu, kas, savukārt, neaprobežojas ar tās iztiesāšanu tiesas sēdē. Tiesnesim jāapzinās un ar vislielāko rūpību ir jāattiecas pret procesa dalībnieku tiesībām saņemt motivētu spriedumu likumā noteiktajā termiņā, nodrošinot tiesību uz taisnīgu tiesu realizēšanu, jo pretējā gadījumā tiek būtiski ierobežota personu tiesību efektīva aizsardzība.

[4.1] Vērtējot tiesneses K. Krastiņas rīcību administratīvajā lietā Nr. A420281320, Tiesnešu disciplinārkolēģija konstatē, ka tiesnese nav pildījusi darba pienākumus.

[4.1.1] 2021. gada 10. decembrī ierosināta apelācijas tiesvedība administratīvajā lietā Nr. A420281320. Lietas izskatīšana tika atlikta un noņemta no izskatīšanas kopumā 14 reizes. 2024. gada 28. martā lietas izskatīšana tika pabeigta un noteikts sprieduma pieejamības datums 2024. gada 18. aprīlī. Atbilstoši ziņām Tiesu

informācijas sistēmā nolēmums noteiktajā datumā sagatavots netika un tā pieejamība, kā iemeslu norādot lietas sarežģītību, pārcelta trīs reizes, nosakot sprieduma pieejamības dienu 2024. gada 5. jūnijā, 2024. gada 18. jūnijā un 2024. gada 28. jūnijā.

2024. gada 28. jūnijā atsākta lietas izskatīšana pēc būtības un noteikta lietas izskatīšana rakstveida procesā 2024. gada 28. augustā. 2024. gada 28. augustā lietas izskatīšana atlikta uz 2024. gada 10. oktobri. Norādītajā datumā pabeigta lietas izskatīšana un noteikts sprieduma pieejamības datums 2024. gada 31. oktobris. Atbilstoši ziņām Tiesu informācijas sistēmā nolēmums noteiktajā datumā sagatavots netika un tā pieejamība, dažādu iemeslu dēļ, pārcelta 13 reizes, nosakot sprieduma pieejamības dienu 2024. gada 12. decembrī, 2025. gada 7. janvārī un 2025. gada 20. februārī, 2025. gada 14. martā, 2025. gada 3. aprīlī, 2025. gada 15. maijā, 2025. gada 18. augustā, 2025. gada 4. septembrī, 2025. gada 25. novembrī, 2025. gada 12. decembrī, 2025. gada 30. decembrī, 2026. gada 9. aprīlī, 2026. gada 28. aprīlī. Spriedums sagatavots 2026. gada 29. aprīlī.

No minētā izriet, ka tiesvedība apelācijas instances tiesā kopumā ilga 4 gadus un 4 mēnešus savukārt sprieduma sastādīšana ilga vairāk nekā 18 mēnešus, ievērojami pārsniedzot likumā paredzēto maksimālo termiņu sprieduma sastādīšanai.

[4.1.2] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 243. panta trešo daļu un 259. pantu lietā, kas izskatīta rakstveida procesā, tiesa spriedumu sastāda ne vēlāk kā 21 dienas laikā pēc tam, kas pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības. Procesa dalībniekiem laikus paziņo datumu, kad spriedums tiks pasludināts.

No Administratīvā procesa likuma 243. panta otrās daļas izriet, ka sprieduma sastādīšanas datumu tiesa var pagarināt lietas sarežģītības dēļ, proti, ja sprieduma sastādīšanas laikā konstatē, ka sprieduma sastādīšanai nepieciešams ilgāks termiņš. Cits sprieduma sastādīšanas datums nosakāms tuvāko divu mēnešu laikā. Tādējādi sprieduma sastādīšanas maksimālais laiks ir divi mēneši un 21 diena.

Tiesnešu disciplinārkolēģija secina, ka tiesnese nav ievērojusi likumā noteikto termiņu, kādā jāsagatavo spriedums, pieļaujot kavējumu no 2024. gada 31. oktobra līdz 2026. gada 29. aprīlim, kas ir vairāk par diviem mēnešiem un 21 dienu, un to disciplinārkolēģija vērtē kā darba pienākumu nepildīšanu. Minētais gan pats par sevi, gan ņemot vērā kopējo tiesvedības ilgumu apelācijas instances tiesā, pārkāpj procesa dalībnieku tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā.

[4.1.3] Tiesneses darba pienākumu nepildīšanas rezultātā tieši tika skartas procesa dalībnieku tiesības uz taisnīgu tiesu, kas ietver tiesības saņemt spriedumu likumā noteiktajā termiņā un izmantot tiesības pārsūdzēt to kasācijas instances tiesā, pieļaujot iespējamu tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumu.

[4.2] Tiesību normās nosakot nolēmumu sastādīšanas termiņus, likumdevējs ir izdarījis apsvērumus, kādēļ šādi termiņi ir nepieciešami un atbilstoši. Arī šajā ziņā tiesnesim savs darba ritms jāpakārto attiecīgajam regulējumam (*Disciplinārtiesas 2021. gada 7. jūnija lēmuma lietā Nr. DT-4/2021 11. punkts*).

Izvērtējot Tiesnešu disciplinārkolēģijas sēdē tiesneses K. Krastiņas paskaidrojumu kopsakarā ar 2026. gada 29. septembra lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu norādīto, Tiesnešu discilplinārkolēģija secina, ka iemesls nolēmuma

sagatavošanas kavējumam un ilgstošajam tiesas procesam bija neprasme organizēt darbu.

Atbilstoši Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas reglamenta 6. pielikumam starp vairākām prasmēm, kam jāpiemīt tiesnesim, ir darba organizācijas prasme, lēmumu pieņemšanas prasme, kā arī prasme analizēt savu rīcību. Tiesnesim, esot vienam no valsts varas nesējiem, ir jābūt ar augstu profesionālo kompetenci, kas ietver spēju efektīvi organizēt tiesas procesu, ievērot termiņus un nodrošināt lietas virzību bez nepamatotas kavēšanās.

Tiesnešu disciplinārkolēģija norāda, ka tiesnesim ir jānovērtē savas darba spējas, jāprognozē lietas sarežģītība, jāspēj mainīt darba organizācija atbilstoši prioritātēm, jāspēj strādāt tempā, kas atbilst slodzei, turklāt tiesneša pienākumos ietilpst arī sava tiesas sastāva kvalitatīva darba nodrošināšana un citi pienākumi, kas ir tiesneša ikdiena. Nav pieļaujami, ka tiesneša neveiksmīgas darba organizācijas rezultātā netiek ievērotas personas pamattiesības uz taisnīgu tiesu.

Apkopojot minēto, Tiesnešu disciplinārkolēģija secina, ka tiesneses paskaidrojumos norādītie apstākļi objektīvi nevarēja būt iemesls ilgstošajai tiesvedībai un nespējai sagatavot spriedumu likumā noteiktajā termiņā.

[5] Atbilstoši Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 7. panta piektajai daļai, uzliekot disciplinārsodu, Tiesnešu disciplinārkolēģija ņem vērā disciplinārā pārkāpuma raksturu, tā sekas, tiesneses vainas pakāpi nodarījumā, ziņas, kas raksturo viņas personību un iepriekšējo darbību tiesneša amatā.

[5.1] Izvērtējot pieļautā pārkāpuma raksturu, Tiesnešu disciplinārkolēģija ņem vērā, ka tiesnesim ir jāspēj efektīvi nodrošināt personu tiesības uz taisnīgu tiesu. Lai arī tiesnese K. Krastiņa atzina savu rīcību, Tiesnešu disciplinārkolēģija secina, ka, nepildot amata pienākumus, tiesnese ir pārkāpusi personu tiesības uz taisnīgu tiesu, tā mazinot sabiedrības uzticību tiesu varai, un tiesneses pārkāpums ir vērtējams kā smags.

[5.2] Tiesnese K. Krastiņa tiesneša amatā iecelta 2005. gada 14. aprīlī. Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija 2025. gada 14. februārī tiesnesi novērtējusi pozitīvi, ar norādi uzlabot darba organizāciju.

Izlemjot jautājumu par disciplinārsoda uzlikšanu, disciplinārkolēģija atbilstoši Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 5. panta piektajai daļai ņem vērā pārkāpuma raksturu, tā sekas, ziņas, kas raksturo tiesneses K. Krastiņas personību un iepriekšējo darbību tiesneses amatā, kā arī to, lai piemērotais sods tiesnesei ir samērīgs.

[5.3] Ievērojot minēto, Tiesnešu disciplinārkolēģija atzīst, ka tiesnesei K. Krastiņai uzliekams Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 7. panta ceturtās daļas 1. punktā paredzētais disciplinārsods – piezīme.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 1. panta pirmās daļas 2. punktu, 7. panta otrās daļas 1. punktu un ceturtās daļas 1. punktu, $11.^1$ panta pirmo daļu, Tiesnešu disciplinārkolēģija

nolēma

Administratīvās apgabaltiesas tiesnesei Karinai Krastiņai uzlikt disciplinārsodu – piezīmi.

Lēmumu tiesnese var pārsūdzēt Disciplinārtiesā septiņu dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas.

Sēdes priekšsēdētājs	V. Maksimovs
Kolēģijas locekļi	L. Grauda
	I. Jansone
	L. Slica
	Z. Studente
	K. Vanaga